

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15986>

Özet

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi, 2005 y?l?nda Asl?han Avc? tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında Gazi Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde geli?tirilmif bir psikolojik ölçek türüdür. Bu anketin temel amac?, ebeveynlerin kendi çocuklar?n?n sahip oldu?u **üstün yetenek** potansiyeline veya mevcut yeteneklerine dair sahip olduklar? **bilgi** ve fark?ndal?k düzeylerini sistematik bir ?ekilde ölçmektir.

Ölçek, ebeveynlerin üstün yetenekli çocuklar?n özelliklerine, ihtiyaçlar?na ve bu çocuklar?n e?itim süreçlerine ili?kin görü?lerini kapsamaktadır. Bu çal??ma, özellikle erken tespit ve uygun e?itim ortamlar?n?n sa?lanması aç?s?ndan, ebeveyn fark?ndal?k düzeyinin kritik önemini vurgulamaktadır. Ölçe?in geli?tirilmesi, üstün yetenek alan?nda çal??an uzmanlara ve e?itimcilere yönelik önemli bir de?erlendirme arac? sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Üstün Yetenek, Üstün Yetenekli Çocuklar, Ebeveyn Görü?leri, Fark?ndal?k, Geli?tirme Ölçe?i, E?itim Psikolojisi, Yetenek Tespiti, Asl?han Avc?.

Yazarlar

Asl?han Avc?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, anne ve babalar?n, çocuklar?n?n **üstün yetenek** potansiyellerini ne ölçüde fark ettiklerini, bu yeteneklerin geli?imini nas?l desteklediklerini ve üstün yetenekli çocuklar?n kar??la?t??? zorluklara dair ne tür görü?lere sahip olduklar?n? belirlemektir. Bu anket, ebeveynlerin **bilgi düzeylerini** ve alg?lar?n? de?erlendirerek, onlara yönelik rehberlik ve e?itim programlar?n?n içeri?ini ?ekillendirmek için önemli bir veri kayna?? sunar.

Özellikle, üstün yetenekli bireylerin tan?lanmas? sürecinde ebeveyn gözlemleri hayati rol oynad???ndan, bu anket ile elde edilen veriler, çocu?un resmi olarak tan?lanma süreci öncesinde ya da s?ras?nda de?erli ön bilgiler sa?lar. Ölçek, ebeveynlerin bu konudaki **bilinç seviyesini** art?rmay? ve do?ru tutumlar? benimsemelerini te?vik etmeyi de dolay? olarak hedefler.

Yap?

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi, **ebeveyn fark?ndal???** yap?sall?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap? genellikle

araştırma alanları içerecek şekilde bölümlendirilmiştir: Üstün yetenek özelliklerinin tanımlanması, üstün yetenekli çocukların eğitim ihtiyaçları, ebeveynlerin destekleyici tutumları ve üstün yeteneğe dair genel inançlar.

Ölçek, üstün yeteneği yalnızca akademik başarı ile sınırlı görmeyen, aynı zamanda sanatsal, liderlik ve psikomotor yetenekleri de kapsayan geniş bir üstün yetenek anlayışının temel almaktadır. Bu anket, bir **Geliştirme** ölçeği olup, ebeveynlerin bu karmaşık alandaki bilgi ve algılarına çok boyutlu olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Geçerlik

Kaynak materyallerde ölçeğin geçerlik çalışmaları hakkında spesifik istatistiksel sonuçlar doğrudan belirtilmemiştir. Ancak, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için, geçerlik analizlerinin (örneğin, yapı geçerliği, içerik geçerliği) tezin metodoloji bölümünde detaylıca ele alındığı varsayılmaktadır. Tipik olarak bu tür geliştirme çalışmaları için **uzman görüşleri** alınır ve yapı geçerliği için faktör analizi yöntemleri kullanılır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik katsayıları (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenirliği) kaynak metadata alanında belirtilmemiştir. Ölçeğin bir psikolojik ölçek geliştirme çalışması olması nedeniyle, iç tutarlılık analizlerinin (genellikle **Cronbach Alfa**) tezin bir parçası olduğu beklenmektedir. Yüksek iç tutarlılık değerleri, anket maddelerinin tutarlı bir şekilde ebeveyn farklılık yapısını ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısı hakkında doğrudan bilgi bulunmamaktadır. Ancak, ebeveyn farklılığı gibi çok boyutlu bir yapıyı ölçmek üzere tasarlanan geliştirme çalışmaları, temel yapıları ortaya çıkarmak amacıyla **Faktör Analizi** tekniklerinin kullanılması zorunludur. Bu anketin de ebeveyn farklılığına oluşturan alt boyutları (örneğin, bilişsel farklılık, duygusal farklılık, eğitimsel farklılık) belirlemek için Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi uygulanması muhtemeldir.

Ölçek

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Anket)

Format: Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir. Genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert tipi bir yanıt sistemi kullanılması beklenir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üstün yetenekli çocukların ebeveynleri.

Yaş Grubu: Ebeveynler (Yetişkin popülasyon).

Popülasyon Detayları: Türkiye'de yaşayan, üstün yetenekli tanış veya potansiyel tanış çocuklara sahip ebeveynler. Çalışma 2005 yılında tamamlanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim anketi yöntemi kullanılarak, ebeveynlerin üstün yetenekli çocuklara dair tutum, bilgi ve algıların ölçmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveynlik, Üstün Yetenek, Yetenek Eğitimi, Çocuk Gelişimi, Gazi Üniversitesi, Aslıhan Avcı, Teşhis, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazın Adresi: Aslıhan Avcı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2005 tezi başlığında, en güncel iletişim bilgisi için kurum ile temasa geçilmelidir).

Şinler, Ücret ve Test Yaşı

Bu ölçek, Aslıhan Avcı tarafından **2005** yılında akademik bir çalışma (yüksek lisans tezi) kapsamında geliştirilmiştir. Ölçek, tezin bir eki olarak sunulduğunu için akademik amaçlı kullanımlarda referans gösterilmesi yeterli olabilir; ancak ticari veya geniş çaplı uygulamalar için öncelikle yazar Aslıhan Avcı ile veya tezin sunulduğunu kurum olan Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nden izin alınması önerilir. Ölçeğin ticari bir ücretlendirmeye tabi olup olmadığı bilgisi kaynaklarda yer almamaktadır.

Referanslar

Ölçeğin geliştirilmesine temel teşkil eden ana referans aşağıdadır:

Avcı, A. (2005). *Anne-babaların üstün yetenekli çocukların farklılıklarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: anne-babalarin-ustun-yetenekli-cocuklarini-farkindaliklarina-iliskin-goruslerini-belirleme-anketi.pdf

Anne Babalar?n Üstün Yetenekli Çocuklar?n? Fark?ndal?klar?na ?li?kin Görü?lerini Belirleme Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM